

РЕШЕНИЕ

№ 15596

гр. София, 08.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав, в
публично заседание на 09.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **48** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и е образувано по жалба подадена от М. Т. , [дата на раждане] в Полша чрез адв. И. И. Й. – Т. с рег. № 94-М -425 /30.12.2024г. срещу твърдян мълчалив отказ на Министъра на правосъдието да издаде удостоверение за гражданство по чл. 39 от Закона за Българското гражданство ('ЗБГ').

В жалбата се излагат аргументи, че оспореният мълчалив отказ е незаконосъобразен, като постановен в противоречие с материалноправните разпоредби и с целта на закона. Моли се мълчаливият отказ да бъде отменен и да бъде задължено Министерство на правосъдието да издаде удостоверение по чл. 39, ал. 1 от Закона за българското гражданство.

В съдебно заседание, жалбоподателят редовно призован, чрез процесуалния му представител е заявил становище, че поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендирал е разноски по представен списък.

Ответникът – министъра на правосъдието , чрез процесуалния му представител юрк. С. оспорва жалбата като неоснователно и моли същата да бъде оставена без уважение. Не претендира разноски , прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от страна на жалбоподателя.

По отношение на ответника в настоящото производство съдът намира за необходимо да отбележи, че произнасянето по искането за извършване на административната услуга се дължи от

министъра на правосъдието като административен орган и представляващ министерството по смисъла на чл.39,ал.1 от ЗБГ във вр.с чл.3,ал.2 от Устройствения правилник на МП . Именно поради това съдът счита, че като ответник по жалбата следва да бъде конституиран министъра на правосъдието , а не директора на Дирекция „Българско гражданство“.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, II отделение, 76 състав след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя М. Т. до Министерството на правосъдието за установяване наличието на българско гражданство на основание чл. 39 от Закона за българското гражданство. Заявлението е подадено на 12.07.2024 г. чрез [община] е вх. № СЕВ-ГРН-213П /2.07.2024.

Общината П. е изпратила преписката към Министерство на правосъдието, където е образувана преписка 3584/2024г. Преписката е образувана на 30.07.2024 г. в МП по постъпило цитираното в жалбата заявление за установяване наличието на българско гражданство с приложени към него документи, подадено чрез [община]. Заявлението на заинтересованото лице М. Т. е регистрирано е № 3584/2024г. на дирекция „Българско гражданство“ към МП, като при извършения експертен преглед на представените документи са установени нередовности, поради което заявлението, ведно с приложените документи, са върнати на [община] с писмени указания за тяхното отстраняване, съдържащи се в писмо с рег. № 97-00-3179/29.08.2024 г. на МП (Приложение № I по описа на документите към адм. преписка).

На 01.11.2024 г. в Министерство на правосъдието е постъпило отново заявление за установяване наличието на българско гражданство с приложени към него документи, подадено чрез [община]. Заявлението на заинтересованото лице М. Т. е регистрирано с № 5137/2024г. на дирекция „Българско гражданство“ към МП, като при извършения експертен преглед на представените към заявлението документи отново са установени нередовности. Заявлението и приложените документи са върнати на [община] с писмени указания за тяхното отстраняване, инкорпорирани в писмо рег. № 97-00-4194/04.12.2024 г. на МП (приложение № 2 по описа на адм. преписка). Цитираното писмо е със следното съдържание: „За издаване на удостоверение по чл. 39 от Закона за българското гражданство (ЗБГ) на М. Т., роден на 16.02,1990 г. в Полша, е необходимо както да се изпълнят изискванията на чл. 15 от Наредба №1 от 19 февруари 1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство (Наредбата), така и да бъде установено по категоричен начин, че към датата на раждането му неговият баща е бил български гражданин (т.е. че не е загубила по силата на разпоредбата на чл. 16, ал 2 от Закона за българското гражданство от 1968 г. (отм.), действала до 1986 г. (отменен с ДВ, бр. 64 от 1986), българското си гражданство като лице от небългарска народност, напускано България). Освен това, при извършения експертен преглед на документите се установи, че според данните от тях майката на М. Т. е полски гражданин, като последният е [дата на раждане] в Полша. Представен е документ за самоличност на лицето, съгласно който същият е полски гражданин.

С оглед горепосоченото и на основание чл. 15, ал. 2, т. 7 от Наредбата е необходимо да бъде представени официален документ за придобито от лицето полски гражданство (в т. ч. дата и основание за придобиването, включително направен избор на гражданство съгласно чл. 4 или

определено гражданство в съответствие с чл. 5 от Конвенцията между правителството на Народна Република България и правителството на Полската народна република за уреждане на двойното гражданство, в ата от 25.09,1972 г., прекратила действието си считано от 12.06.1991 г.).

Използваме възможността да Ви уведомим, че при последващо изпращане на заявление по чл. 39 ЗБГ за установяване на гражданството на лицето М. Т., е целесъобразно, с оглед установяване по категоричен начина на гражданството на неговия баща, да бъде представен и документ, удостоверяващ, датата и начина на напускане на страната от последния.“

След изпращането на цитираното писмо, в МП няма постъпвали документи за установяване гражданството на жалбоподателя.

При така установената факти, съдът приема от правна страна следното:

Съгласно чл. 39 от Закона за българското гражданство (ЗБГ) по молба на заинтересуваното лице Министерството на правосъдието издава удостоверение за гражданство, в което се посочва дали лицето е или не е български гражданин съгласно регистрите, които се водят в министерството.

Съгласно разпоредбата на чл. 21, ал. 3 от АПК индивидуален административен акт е и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът да се издаде такъв документ. Съгласно § 8 от ПЗР на АПК правилата за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършване на административни услуги, както и при обжалване на отказите /мълчаливите или изрични/ за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго. Освен това, определението за индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК на практика покрива извършването на всички административни услуги, включително и тези, определени в чл. 39 от Закона за българското гражданство и оспорването им по съдебен ред по общата клауза на чл. 145 от АПК винаги е допустимо.

Липсва спор по делото, а и от представените по делото доказателства се установява, че М. Т. е депозирал заявление по реда на чл. 39 от ЗБГ за издаване на удостоверение за гражданство. Заявлението, заедно с приложените към него документи е подадено чрез [община] до Министерство на правосъдието на 2.07.2024 г. и са постъпили съответно на 30.07.2024 г. Административният орган е следвало да се произнесе в 30 дневен срок от получаване на преписката, но е констатирал нередовност и я върнал за окомплектоване. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от АПК установява задължението на административния орган да започне и приключи административното производство с надлежен акт, ако са налице предвидените в закона предпоставки. Искането, като отправено към Министерство на правосъдието, оформено по надлежния ред в молба по образец за удостоверяване наличието или липсата на българско гражданство е отправено до компетентния административен орган съгласно разпоредбата на чл. 39, ал. 1 от ЗБГ. Несъмнено молителят и жалбоподател по делото има правен интерес да установи въз основа на представените от него документи дали притежава българско гражданство респективно, дали не притежава такова. Съгласно чл.15 ал.1 от Наредба № 1 от 19.02.1999г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство /Наредба №1/1999г./, за установяване на българско гражданство по чл. 39 от закона заинтересуваното лице подава заявление по образец съгласно приложение № 5. В случая намират приложение правилата на чл.

1, ал. 2 и 3. В алинея 2 на същата разпоредба изчерпателно са посочени документите, които следва да се приложат към заявлението на молителя. Съгласно чл. 13 от Наредба № 1 от 19.02.1999 г. за прилагане на глава пета от Закона за българското гражданство всяка молба и предложение по тази наредба се регистрира в Дирекция "Административно обслужване и канцелария" на Министерството на правосъдието и се предава на Дирекция "Българско гражданство". Според разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от посочената наредба, ако молбата и приложенията към нея не отговарят на изискванията на закона и наредбата, молителят се уведомява да отстрани недостатъците в двумесечен срок от съобщението за това с указание, че при неотстраняването им производството ще бъде прекратено. Когато недостатъците не бъдат отстранени в определения срок, документите се връщат със заповед на министъра на правосъдието или на упълномощено от него лице.

Тълкуването на посочените разпоредби от наредбата обуславят извода, че административният орган (министърът на правосъдието или упълномощеното от него лице) е длъжно при нередовност на молбата и приложенията към нея да уведоми молителя да ги отстрани в указания двумесечен срок от съобщението с указание, че при неотстраняването производството ще бъде прекратено и документите ще му бъдат върнати.

Производството пред компетентния административен орган е датата на постъпване на искането за издаване на съответния административен акт. Съгласно чл. 27, ал. 1 АПК подаването на искането за започване или за участие в производството или с получаване на уведомлението по чл. 26 заявителят, привлечените и встъпилите заинтересовани граждани и организации стават страни в производството по издаване на индивидуалния административен акт. Алинея втора на чл. 27 АПК императивно вменява на водещия производството административен орган задължението да провери предпоставките за допустимостта на искането и за участието на заинтересованите граждани или организации в производството по издаването на индивидуалния административен акт. От своя страна, чл. 29, ал. 2 АПК съдържа изискванията, на които следва да отговаря писменото искане за издаване на съответния индивидуален административен акт, за да бъде то редовно и годно да постави началото на административно производство пред административния орган по реда на раздел I на Глава V АПК. Видно от чл. 29, ал. 1, т. 7, искането може да бъде нередовно, ако същото не съдържа задължителни елементи, предвидени в специален закон. Съгласно чл. 30, ал. 2 и 3 АПК, ако искането не I удовлетворява останалите изисквания на закона, заявителят се уведомява да отстрани недостатъците в тридневен срок от съобщението за това с указание, че неотстраняването им ще предизвика прекратяване на производството, като същото се прекратява при неотстраняване в срок на констатираните нередовности В настоящия случай съществува специална законова и подзаконова нормативна уредба на производството по издаване на удостоверение за гражданство, а именно ЗБГ и цитираната по-горе Наредба № 1 за прилагане на глава пета от ЗБГ. В чл. 15 Наредбата са описани специалните изисквания към съдържанието на документите и заявлението за издаване на процесното удостоверение. Видно от писмо рег. № 97-00- 4194/04.12.2024 г. на МП, изпратено до жалбоподателя чрез [община], на основание чл. 15, ал. 6 от Наредба № 1, същият е уведомен по предвидения специален ред за констатираните нередовности в представените към допълнително подаденото от него заявление документи, включително досежно спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2, т. 7 и т. 2 от Наредбата.

Предвид обстоятелството, че към настоящия момент указанията за отстраняване на нередовностите в заявлението не са изпълнени, същото продължава да е нередовно и не е

възможно да бъде издадено удостоверение за наличието на българско гражданство на М. Т..

От всичко изложено по-горе може да се заключи, че за ответника по жалбата МП срокът за произнасяне по заявлението за издаване на удостоверение по чл. 39 ЗБГ от М. Т. не е започнал да тече и към настоящия момент не е възможно формирането на мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 АПК, поради което жалбата срещу такъв е изцяло неоснователна.

По разноските по производството:

При този изход на спора на ответника се дължат разноски, които не се претендират.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.3 и чл.174 от АПК, Административен съд София – град, Второ отделение, 76 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба подадена от М. Т. , [дата на раждане] в Полша чрез адв. И. И. Й. – Т. с рег. № 94-М -425 /30.12.2024г. срещу твърдян мълчалив отказ на Министъра на правосъдието да издаде удостоверение за гражданство по чл. 39 от Закона за Българското гражданство (ЗБГ).

ВРЪЩА преписката на Министерство на правосъдието за продължаване на административното производство образувано по молба на М. Т. до Министерството на правосъдието за установяване наличието на българско гражданство на основание чл. 39 от Закона за българското гражданство.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: